Ч. 139 (12.795). Львів, четвер 25. червня 1931. Pocztowa opłata zaliczona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Американський проєкт.

Чи прийде до відложення сплат европейських держав?

Львів, 23. червня 1931.

Наші читачі вже знають з учорашнього числа „Діла“, що Америка, розглянувши незвичайно важке економічно-господарське положення в нинішній Европі, а зокрема в Німеччині, рішила відложити на один рік сплату довгів усім заінтересованим державам, щоб таким чином допомогти Німеччині видобутися зі скрути й вирятуватися від неминучих внутрішніх потрясень. З таким предложенням виступив през. Гувер після порозуміння в цій справі з офіціяльними політичними й фінансовими чинниками Злучених Держав, які погодилися в тому, що Америка відложить на один рік міжсоюзні сплати европейським державам, що у свою чергу спричинить автоматично й відложення німецьких сплат.

У звязку з цим през. Гувер переслав відповідний меморіял шефам усіх закордонних дипльоматичних місій і представництв у Вашинґтоні. В меморіялі предложення Америки спрецизоване так, що уряд Злуч. Держав годиться відложити на 1 рік усі сплати, які виходять із союзних зобовязань держав, зобовязань репараційних і довгів, затягнених на репарації. Очевидно — відложення це не торкається зобовязань союзних урядів супроти приватних людей. Коли конгрес дасть на це свою згоду (що зрештою не підлягає сумніву), то американський уряд відложить належні йому сплати починаючи вже від 1 липня ц. р., але під умовиною, що держави-вірительки згодяться теж відложити на 1 рік сплати, які випливають із союзних зобовязань.

В іншому місці меморіялу през. Гувер звернув увагу на те, що американський уряд не брав участи в переговорах у справі устійнення висоти німецьких репарацій тому, бо управильнення світових міжнародніх довгів супроти Америки оперте на основі, яка не є в ніякому звязку з німецькими репараціями. Справа німецьких репарацій належить до европейських проблем, з якими Америка не має нічого спільного. Уряд Злучених Держав є проти всяких проєктів, які змагають до того, аби Америка скреслила довги союзних держав.

З того бачимо, що Гувер, не зважаючи на відложення сплати, лишився вірний собі і своїм засадам: він не зредукував довгів, тільки відложив банкротові їх сплату. Хто знає хоч трохи нинішнє катастрофальне положення Европи під господарським оглядом, хто орієнтується менш-більш у відносинах в нинішній Німеччині, той добре розуміє, що предложення Гувера до оздоровлення відносин не доведе. Концесія Америки є тільки вприскуванням морфіни недужому, яка втихомирює на короткий час біль, але не лікує.

Як відомо, Европа винна Злученим Державам 32 міліярди долярів за самі воєнні довги, не рахуючи тих великанських сум, що їх затягнено вже по війні. При тій політиці митної охорони, яку ведуть нині в першу чергу Злучені Держави, не можна навіть думати про те, аби европейські держави, а передовсім Німеччина, могли впродовж навіть 57 літ, на які розложено сплату воєнних довгів, заплатити горендальну суму 32 міліярди долярів.

Не зважаючи на такі нерожеві перспективи, офіціяльні круги Німеччини прийняли з вдоволенням предложення Гувера, знаючи, що прийняття тих предложень в нічому не обмежує можливостей дальшої акції в напрямі ревізії пляну Юнґа. Німецький уряд повідомив офіціяльно уряд Злуч. Держав, що він годиться на Гуверове предложення, а през. Гінденбурґ у телеґрамі до Гувера звернув тільки увагу, що заповіджена поміч з Америки мусить прийти можливо найскорше, оскільки вона має принести якийсь успіх.

Як виходить з вісток у нинішній закордонній пресі, заяву през. Гувера прийняла в засаді дуже прихильно Англія. На запит у цій справі в палаті громад премієр Мекдональд відповів між ін., що уряд Вел. Британії приймає з цілою сердечністю знамениту заяву Гувера і готов співпрацювати у виробленні подробиць для введення в життя тих плянів. Подібно прихильно поставилася до предложення Гувера також опінія і преса в Італії.

Щож до Франції, то офіціяльні її чинники не заняли ще становища в цій справі. З голосів преси виходить, що французька опінія приняла заяву Гувера доволі холодно, а то й неприхильно. Деякі орґани французької преси коментують предложення Гувера як сензаційний крок, від якого може зачатися нова політика Злуч. Держав у відношенні до Европи. В більшости франц. преса висказує побажання, аби проєкт Гувера розглядати не тільки з фінансово-економічної точки погляду, але також з погляду політики і дипльоматії.

З того бачимо, що навіть отой плян Гувера, який у ніякому разі не розвязує справи, стрічає поважні трудноші на шляху до своєї реалізації. І як у таких умовинах думати про якусь корисну розвязку тої цілої складної проблеми?

„Львівська Русь -- Братство Русинів міста Львова“.

Мені попала під руки моя членська грамота з травня 1909 р., підписана д-ром Евгеном Озаркевичем, головою, і д-ром Володимиром Бачинським, секретарем товариства: „Львівська Русь —Братство Русинів міста Львова“.

Ще, так, здається, недавно, а вже так далеко від нас ця організація українців міста Львова, — і оба головні організатори відійшли від нас...

Та вона не була першою у нас, в добі нашого відродження під Австрією. Першим засновком організації українців міста Львова було товариство „Побратим“, в сімдесятих роках минулого століття, засноване у Львові заходами д-ра Корнила Сушкевича і Маркила Желехівського. Воно не вдержалось, а потім в 1883 році приступили вже з власної охоти наші львівські ремісники: Павло Мартинів, Дмитро Ковальський, Михайло Спожарський, Михайло Сембратович і молодші, при помочі д-ра Костя Левицького, Василя Нагірного і Анрія Скородинського, до заснування Т-ва руських ремісників „Зоря“ у Львові. Воно і досі діяльне і як міщанське ремісниче товариство заслужилося найбільше для виховання ремісничої і промислової молоді — вже не „руської“, а української. Опісля прийшла йому до помочі „Ремісничо-промислова Бурса“, основана у Львові 1898 р. у 50-літні роковини знесення панщини. Цією бурсою занималися спершу ремісники: Тиблючинський і Оприск, опісля п. Іван Бачинський, б. касієр „Дністра“, і о. Евзебій Бачинський, теперішній парох в Бережанах.

В 1909 р. приступлено у Львові до оснування Т-ва: „Львівська Русь — Братство Русинів міста Львова“, що не мало бути товариством професійним ремісників чи промисловців або купців, але загальним товариством українців міста Львова, без огляду на професійний стан, на що вказує його назва, яку опісля змінено на коротшу: „**Міщанське Братство у Львові**“. Його діяльність спершу заповідалась доволі широко, але потім якісь дивні непорозуміння зменшили число членів і підкосили діяльність цього товариства, так, що воно не може досі стати осередком товариського життя всіх українців міста Львова, як також назверх заступати їх інтереси.

Та в повоєнному часі піднялась ще одна наша міська організація у Львові, у виді „Союзу Українських Купців“, що цього року обходить свято свого патрона св. Юрія, та робить заходи щодо організації нашого купецтва в краю.

Та коли до того ще візьмемо під увагу, що у нас є давнє товариство: „Українська Бесіда“ (передше „Руська Бесіда“), а в новому часі гуртується: „Молода Громада“ і „Союз Українок,— то отсих товариств не було би замало, — коби тільки між ними була плянова робота кожного зокрема і всіх разом. Розуміється, що цей реєстр не вичерпує усіх львівських українських товариств, а тільки зясовує ті важніші товариства, які мають організувати українців міста Львова.

Нагадуючи те, що у нас є у Львові і що для українського Львова з нашого боку робиться, мимохіть насувається під увагу нашого громадянства, що тут робиться замало в порівнанні з тим, що йде проти нас. Зокрема, нам не вільно так легковажити нашого Міщанського Брацтва, як до нього відносяться самі українські міщани та взагалі професіоністи чи так звані інтеліґенти, які на все мають час як також хист і засоби, коли тимчасом Міщанське Брацтво світить пустками і не може розрухатись до справжнього організаційно-товариського життя. Ми є навіть здібні видати зпоміж себе „куркового короля“ на польській „Стрільниці“, але у себе дома нам якось тяжко зєднатись...

Перед нами стоїть стяг пророчистий, що нас вижидає: „Братство українців міста Львова...“

Д-р Кость Левицький.

Кому з цього користь?

Уваги на тему польської господарської політики супроти українців.

V

Справа кредитів. — Куди людям діватися? — „Виділи безпеки“ й політична економія“. — Висновки.

Ми переповіли кілька фраґментів з життя українських установ, які виразно вказують, що маємо до діла з глибоко обдуманою системою, яка має на меті цілковиту павперизацію українського селянина. Офіціяльні чинники самі здають собі справу, що така політика мусить назовні викликати щонайменше велике здивування, будучи цілком незрозумілою ані для европейських економістів ані політиків. І тому п. Сухенек, у спеціяльному рефераті для закордонних кореспондентів у Варшаві, оповідав про міліонові кредити для української хліборобської кооперації. На ділі — ціла українська кооперація не має ані сотика державного кредиту! „Сільський Господар“ є мабуть єдиною того роду хліборобською організацією у світі, яка працює без субвенцій! Серед таких умовин живуть українські хліборобські організації.

Якеж індивідуальне життя селянина? Скажім коротко — він дивиться все пильно, чи не йде постерунковий, що наложить на нього якусь там кару за собаку чи гній, чи не йде екзекутор, що нині з села не вилазить. Він навіть не знає, коли може безпечно їхати в поле орати чи сіяти, бо в латинське свято греко-католицького чи православного селянина зганяють з поля. Невже він має святкувати всі віроісповідні свята? Колиж у такім разі він має у полі працювати? Чи може має надію дістати довготерміновий кредит у державнім „Рольнім Банку“? Шко-

ва й думати. Досить „кваліфікації", що він гр.-католик, або православний.

Робітників українців вже від першого дня істнування Польщі розпочали звільнювати з копалень нафти, салін, залізниці і т. д. На їх місце приходять робітники-поляки зі заходу. Щож має робити український робітник, де йому подітися?

Довголітніх державних урядовців звільнено в тисячах з посад, відмовляючи їм навіть найскромнішої емеритури. Чи є вигляди, щоби працю діставали українські абсольвенти всяких високих шкіл? Навіщож у такому разі в поданню питають чи греко-католик, чи православний?! Цього досить...

Коли приглянутися всьому, що діється на українських територіях, хоч би виключно в економічній ділянці, то маеться враження, що це спеціяльно відкрита кольоніяльна політика. Винахід дивний, бо коли би ті, що його видумали, були захотіли поцікавитися, яку політику ведуть дійсні кольоніяльні держави, то переконалися би, що вони пильно слідкують за тим, щоби кольоніяльних народів не допровадити до цілковитої економічної руїни. Вони знають, де цьому границя. Пояснення цієї тайни находимо у факті, що про всі економічні справи на українських територіях рішають т. зв. „Виділи Безпеки" і йому підчинені органи аж до постерункового включно. Цей факт може теж насунути думку, що деякі тверезо думаючі суто-господарські чинники в Польщі також з цією політикою не погоджуються.

Діється це все на відповідний розказ тих чинників, які рішають: Це т. зв. „Наставене адміністрації". Однак треба ствердити, що кожний виконуючий чинник уважає за свій патріотичний обовязок це „наставене" збільшити бодай на 100 проц., щоби найти „аплявз" серед польського громадянства, а з урядової сторони похвалу за „спренжистосьць".

Цілком слушно підносить голос дехто з тих поляків, що хотять тверезо подивитися правді в очі і бачать, яка небезпека грозить їх батьківщині, та які кажуть, що в першу міру треба переконати цілу польську суспільність, що теперішній стан є нездоровий, що вона мусить змінити свій спосіб думання, що без цього взагалі ніякі закони не зможуть бути ніколи зреалізовані.

Очевидно, тяжку — „сизифову" працю і завдання вони беруть на себе. Бо суспільність, яка не хоче зрозуміти, що український нарід має таке саме право до життя, як вона і що так скоро забуває власне недавнє минуле, така суспільність мусіла би в корінї змінити спосіб свого думання. В цьому напрямку нема ще найменших познак. Вже останні дні вказують на те, що давній спосіб думання не переводиться, що навіть церковна процесія на гроби є предметом шовіністичних газетярських нападів, що академія в честь митрополита в міськім театрі є предметом атаків польської католицької преси. Тому здається — чи не цілих поколінь треба, щоби змінили свою думку, в той час, коли українська справа стає буквально з дня на день актуальнішою. Кольонізація, перенаселення краю, політика супроти хліборобських організацій, страшний поступ павперизації широких верств населення, все це викликує питання: до чого це веде, в чию це діється користь? Ми з нею боремося, ми не є тої думки, що „чим гірше, тим ліпше". Так думають в першу чергу комуністи.

І справді, теперішній стан виходить в користь лише комуністам. Чи воно в інтересі поляків?! На північно-східних землях росте вже ь страхітливий спосіб комунізм, як реакція проти політики п. Юзевського, веденої при допомозі пп. Певних.

Ми не говоримо про „кривди", бо цей термін у застосуванні до живого народу невідповідний. Ми говоримо як економісти та політики про доцільність або недоцільність такої політики.

Ми є тої думки, що теперішня польська урядова політика супроти українців виходить не лише на шкоду українцям, але і полякам.

Пос. Зиновій Пеленський.

У справі львівських шкіл.

I.

Доля українських учительських семинарій. — Що скасували, а що утворили. — Наші заходи. — Проти підстав педагогії.

Недавно предложили українські члени міської шкільної ради у Львові від нашого населення новому кураторові низку шкільних постулятів, що вже від довшого часу ждуть свого полагнання.

Зачнім від учительських семинарій, головно львівських, бо тільки про львівські школи були ми компетентні говорити. Щодо мужеських семинарій, то мали ми передше в краю чимало утраквістичних, себто двомовних, де одну половину предетмів викладали українською мовою, а другу польською. Таким робом кандидати мали змогу приготовлятися в них до праці для українських і польських загальних шкіл. У всіх семинаріях працювали вчителі обох народностей, а в деяких істнували ще українські чотирокласові школи вправ, як складові частини семинарій. Всі школи вправ познайомлювали кандидатів з практичним навчанням у народніх школах, а заразом віддавали в тих містах, де не було української загальної школи, нашому населенню добру прислугу. Але коли настала польська держава, цей стан змінився зовсім. А сталося воно ось як: в році 1919 заявили польські вчителі і молодь обох львівських семинарій перед шкільною владою, що з українською стороною не будуть дальше спільно працювати. Шкільна влада приняла цю заяву і перемінила всі семинарії в краю на школи чисто польські, де учили тільки польські учителі в польській мові. Разом з тим скасували також українські школи вправ.

Коли відсунули українське вчительство та молодь толішніх львівських семинарій, тоді утворили ті для продовження своєї науки т. зв. коедукаційні курси призначені для спільної науки наших семинаристів і семинаристок. Шкільна влада затвердила ті курси, а коли число мужеських кандидатів там змаліло, утворила з них окрему дівочу семинарію. Після переміни всіх мужеських семинарій в чисто польські школи не стало в цілій державі школи, де могли би вчительські кандидати підготовлятися також до українських шкіл.

Українська суспільність відчувала болючо цю недостачу. Вона й бралася пару разів за заснування у Львові приватної мужеської семинарії. Але це діло не ішло. Раз тому, що при учительських силах, запозичених з ріжних інших шкіл, тяжко було витворити для молоді одноцілість в науці та вихованні. А ще гірше те, що приватна школа не давала ученикам певности, чи після її скінчення дістануть учительські посади. З огляду на те стало для нас конечним домагатися від шкільної влади таки державної семинарії.

Ми, відпоручники, підчеркнули перед новим куратором аномалію, що в цілій державі нема школи для виховання українських учителів і просили його, щоби звернув на це увагу уряду і постарався виєднати відчинення у Львові мужеської семинарії з українським викладом, — а якби це при фінансових трудношах, або істнуючих законах не було можливе, щоби бодай привернули давній утраквізм у всіх семинаріях, положених на українській території. Це останнє було би тим лекше виконати, що утраквізм не є ніяким законом скасований, а був заведений самовільним актом.

Яке становище займе в цій справі шкільна влада, не знаю. Деякі члени кураторії є мабуть тої думки, що й теперішні польські семинарії могли би задовольнити потреби українських шкіл. Але я додав би до цього: хіба, згідно з заміром бувшого міністра Ґрабського, що бажав якнайскорше спольщити українські школи. Ясно, що насилання на наші села польських учителів, що не знають української мови, є суперечне з елементарними підставами педагогії і викликує серед освідомленого народу справедливе огірчення, що не є навіть в інтересах самої держави.

Приглянувшися ближче відносинам у львівській семинарії, доповім ще, що після введення

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1931.

МАКСИМ БРИЛИНСЬКИЙ 2)

Обовязок.

Чому я пішов би ще раз на фронт? Щоби виповнити свій обовязок. Знаю, що цей арґумент вам, фронтовикам, вистарчає, а інших не переконає. Але мені про тамтих байдуже. Зрештою, я переконався, що гіршої звірюки як чоловік нема і тому я немічний чоловік, людина над гробом кажу вам: не пардонуйте в боротьбі. Не майте ніколи милосердя. Киньте свої, своєрідні українські жалощі.

Десь в початку грудня сказав я своїй дружині, що йду на фронт. Спочатку не зрозуміла. Потім думала, що хочу приміститися в якійсь прифронтовій команді. Але, щоби я, в такому віці, йшов на фронт, на боеву лінію, це не могло спочатку поміститися їй у голові. Що діти пішли, це вона розуміла і не робила перепон синові та доньці. Але, щоби я старий, який від часу нашого шлюбу ніколи не був поза домом і родиною довше як один-два дні і то лиш в надзвичайних випадках, щоби я кинув хату на, Бог-знає?...

Я її переконав. Не було жіночих сліз ні спазмів. Коли я скінчив говорити, встала з крісла, приступила мовчки до мене, взяла в обі руки голову... — і не докінчив. Незрозумілий хрипіт добувся з його грудей. Пальці мняли корчево покривало. Очі накрили повіки. Ми ніяково поспускали очі, дехто крутив нервово папіроску...

Узяв з нічного столика склянку з водою і попив.

„Висохло в горлі... Але, знаєте які очі зробили в окружній команді. А мій начальник! Назвали мене просто божевільним. Я мусів їх переконувати, що я повинен йти на фронт...

І я пішов. Йшли дві сотні. Симпатичні гуцулики. Молоденький четар провадив. Молодий літами, але старий боєвим досвідом. Хотіли дати йому письмо до команданта групи, аби мене попросту приділив в якесь безпечне місце. Хотіли мене зробити відразу хорунжим, ніби тому, що мав матуру. Сказав рішучо, що йду як простий стрілець. Махнули рукою і я поїхав.

У команданта групи та сама історія. Треба було повені слів. Приділили мене до одного куріня, який мав около 200 людей. Страти були великі, а доповнень майже ніяких. Командант поручник, з гарною шрамою через ліве лице. Повне виразу, мужеське лице. На лівій груді ціла низка нашивок.

Наш курінь займав двома сотнями з курінним командантом велике село. Моя сотня стояла в селі. Я, десятник і ще двох стрільців кватирували в хаті одного багатого ґазди.

Фронт почав мені подобатися. Часом перестрілки стеж, часом бавхнула десь гармата; коли ніч була свобідна від служби, можна було спокійно спати. Ходив я по селі, як в мирні часи, балакав з ґаздами. Ґаздині охали надімною „старим добровольцем".

Одного дня, пізно пополудне, пішов я на стежу. Було нас вісьмох з вістуном.

Пішли ми в напрямі на село, заняте ворогом. Треба було розвідати, які сили є в тому селі. В нашій стежі був молоденький гуцул. Поклав кріс, відложив на бік ручні гранати і як вивірка видрапався на дерево. Було ще доволі ясно і перед соколиним зором гуцула ніщо не могло скритися...

„Овва, пане звістун"! Вони сокотеси"!

„Що є"?

„Та-он, заставу виставили".

Перед нами, у віддалі яких вісімсот кроків стояла ворожа застава. Ніколи перед тим її тут не було. Іти дальше було неможливо. Що робити? Вістун, очайдуха, вже мав плян.

„Хлопці! Ми їх мусимо забрати".

„А як є машинка"? — втрутив гуцулик.

„То й машинку возьмемо".

Розвідчик нарахував 12—15 людей, які крутилися там; не догадувалися, що в сутінках хтось їх слідить. Можливе було, що мають зі собою кулемет і що на ніч дістануть підмогу. Всеж таки ми рішилися.

Мені стало моторошно. Може прийти до рукопашної, а така думка не є без впливу на ніякого новика. Признаюся, що якби вістун роздумався, я не мав би нічого проти.

Назбирали десь трохи соломи, розстелили на землі та полягали, виставивши напереді стійку. Перед північчю мала стежа з двох стрільців підсунутися можливо близько під заставу для перевірки, чи вона не подалася взад, а другий раз, перед світанком, мали піти знову. Якби не верталися, то це для нас знак, що застава на своєму місці, а тоді вже ми всі, користаючи з пори та їх імовірного сну, мали підсунутися і зробити напад.

Майже ніхто не спав. Стійка мінялася що години. Пішла перша стежа. Є! Чули розмову. Є мабуть тільки одна стійка з двох людей. В хаті тихо, видно сплять; світла не видно.. Я слухав цих слів з тремтінням. Почув я і радість й страх. Хотілося вже відійти не чекаючи ранку, та було й бажання, щоби ніч не кінчилася, або, щоби вістун змінив плян. Але цей мовчки вислухав звіту, закурив спокійно папіроску, закривши вогонь плащем і вислав нову стійку на зміну

(Продовження буде.)

туди виключно польського викладу не зголошувалися від 10-ти років українські ученики, а попадали хіба рідкі одиниці. Вийшло так, що та школа, поставлена на нашій території, не сповняла в тім часі для нашого населення зовсім свого завдання. На це повинні ми звернути пильнішу увагу. Давні кадри рідного учительства сходять зі світа, і нема кому їх заступити. А тимчасом наші громади бажали би нині саме більшого числа мужеських учителів, які займались би не тільки вихованням дітей, але ставали би і для старших добрими дорадниками в громадських справах. Тому то повинні ми загрівати талановитих і охочих до праці хлопців, щоби вступали до учительських семинарій. Там найдуть вони вдячне поле для свого будучого життя, добре удержання, а навіть при переповненню загальних шкіл жіночими учительськими силами першенство при обсаді посад. Якби для нашої молоді не ставало там таки місця, тоді малиб ми добру основу домагатися окремих мужеських семинарій у Львові і по інших містах. Можуть істнувати у Львові три державні польські дівочі семинарі, то повинна би — бодай для ока — істнувати хочби одна мужеська для нас.

Ем. проф. о. Александер Стефанович.

—o—

З [illegible]

Теперішній сезон у Черчі.

Перший сезон. — Ліста купелевих гостей.— Уліпшення й інвестиції.

Перший сезон у Черчі в повному розгарі. Побоювания декого, що вчасний речинець отворення цьогорічного сезону не допише, на щастя, показалися неправдивими. Реклама, не ця т. зв. „купецька", а самочинна, передавана з уст до уст, поширювана самими лікуванцями з попередніх літ щодо успішности вислідів їхнього лікування, уважливої печаливости лікарської опіки і запопадливости управи, причинилася до цього, що фреквенція гостей, які цього року прибули на лікування до Черча-Живця, зросла втроє, а навіть учетверо в порівнанні до того самого часу минулого року. Просто мається враження, що це не перший, а головний сезон, — такий оживлений рух та гамірне товариське життя в заведенні і біля нього.

Особливо багато гостей прибуло зі Львова. На лісті купелевих гостей бачимо такі імена: п-і Гвоздецька, о. сов. Дуткевич, п-ство прокур. Русини, дир. Федів, надінсп. Новицький, п-і Іжицька, Майковська, Грушкевич, дир. РСУК. Левицький, дир. Буцманюк, о. шамб. Юрик із Золочева, інж. Ніжанковський із Самбора, власн. дібр Луцький з Яблонова, о. сов. Лятишевський з Ланчина, о. Кисілевський з Радча, о. Пелех з Колодіївки, п-ні Барановська зі Станиславова, п-і Ніжанковська, О. Бачинська зі Стрия, п-і Юркова з Городенки, п-і Гоцька, Леськів, Запалило, СС. Василіянки, двох монахів Студитів з Унева, п-і Боднарова з Тернополя, п-ство Галущинські й багато інших. Слід підчеркнути, що дуже значний процент приявних гостей творять селяни, які прибули тут для порятування свого здоровля з найдальших закутин краю. Велика частина між ними — це жертви відомих осінніх подій минулого року. Не бракує також і чужинців, які почуваються дуже добре, натрапивши на однаково прихильно-культурне й товариське поведення з ними й управи купелевого заведення і переважаючої части українських лікуванців. Це все дає запоруку, що головний сезон, який розпочинається з 1. липнем, матиме сильну фреквенцію.

Гості розміщуються переважно по приватних домах. Кімнати в заведенні, в т. зв. „палатці", всі заняті. Таксамо вілля „Роксоляна" майже вже заповнена. Зате вілля „Надія", уладжена з великим комфортом, має ще кілька вільних кімнат. Удержання цього року значно дешевше, як минулого. Харчуватися можна в ресторані заведення або в пансіонаті „Роксоляна"; дуже добірний, здоровий, а при тому й дешевий харч можна дістати також у п-і Бачинської, вдови по бл. п. місцевому пароховi.

Сподіючись більшого напливу лікуванців, управа живця запровадила вже багато уліпшень у купелевій техніці. Поставлено новий великий резервуар теплої води, призначено окремий кіоск на білетову касу й почту, запроваджується другу відпочивальню. Одночасно робиться чимало старань, щоб відповісти вповні домаганням гостей та упрiємнити їм їх побут у Черчі. З тою метою будують велику окрему сонячну пляжу, поширено значно толоку і прикрашено її гарними цвітниками-травниками.

Про велике теперішнє значіння Черча, про його лічничу вартість та про небувалі можливости його розвою далось би чимало інтересного написати. Та про це вже іншим разом.

I. Г.

ОСТАННІ ВІСТИ

НОВІ ЗМІНИ В ПОЛЬСЬКОМУ КАБІНЕТІ.

В опозиційних колах кажуть, що у звязку з дальшою редукцією платень службовиків має прийти до реконструкції кабінету, а саме мають усунути тих міністрів, які є противниками таких рад. посунень. Ініціятором ощадности є, як кажуть, віцеміністр скарбу Стажинський. В звязку з тим є знову чутка, що уступить міністр справедливости Міхаловський, а його місце займе ґен. Данец, шеф судівництва деп. справедливости мін-ства військ. справ.

КОСТЕК-БЕРНАЦЬКИЙ ВОЄВОДОЮ.

Чутка, що бувш. командант берестейської тюрми Костек-Бернацький переходить до адм. служби, потверджується. А саме, як повідомляють, Костека-Бернацького іменували вже новгородським воєводою.

СУДДЯ ДЕМАНТ АРЕШТУЄ КОМУНІСТІВ У ЛЬВОВІ.

За останні три дні на приказ судді для надзв. важних справ Деманта (який є тепер у Львові) арештували ок. 40 комуністів. У цьому багато з провінції в звязку із заворушеннями в Бориславі. Арештування є теж у звязку зі слідством проти „Сельробу". Ревізію перевели теж у т-ві „Книжка". Між арештованими, як подають польські джерела є бувш. старшина УГА Букшований Ос. і д-р Ос. Рудницький, адв. концшпієнт. Арештованих відставлять до луцької тюрми.

ПІДКОПОМ ДО КРАМНИЦІ.

Львівська поліція довідалася що злодії задумують дістатися підкопом до ювілірської крамниці Авр. Рапса в готелі „Брістоль" при вул. Легіонів. Злодії мали дістатися головним каналом Полтви під пивницю та крамницю. Поліція дістала приказ обставити канал Полтви. Гурток поліцаїв увійшов рівночасно кількома вул. отворами у канал. З вул. Легіонів поліція усунула всіх прохожих, бо могло прийти до перестрілки, колиб злодії хотіли вийти крамницею. Тимчасом злодії не знали, що вони вже обставлені — вдаряли в пивничні дошки. Гурток поліції повідомив з каналу, що здалека видно злодіїв, як працюють в полотняних одягах при дуже сильному світлі. В год. чверть на 2-гу злодії перервали роботу, можливо, що головну працю призначили на два дні свят 28. і 29. червня. Нараз почулися рев. стріли. Це злодії побачили поліцію й стріляли. Поліція повідомила, що злодії сидять у каналі окружені. В год. 2.05 привезли газові бомби, одначе злодіїв придержали не вживаючи бомб. Було їх у каналі чотири. Філіповський, Бобеля, Опальський та Самотий. Бобеля був вмішаний свого часу у велику крадіж почт. марок на почті на зал. двірці та тому шість тижнів вийшов із вязниці. Злодій Філіповський виконав свого часу влом із підкопом до фірми „Андре" при Марійській площі. Він каже, що вони не хотіли ограбити ювілера Рапса, лише хотіли поступити до Ценгута за вином, бо він (Філіповський) хорий на жолудок.

На місці на Гетьманських Валах біля каналового отвору поліція придержала злодія Айзіга, який стояв на варті та мав зaалярмувати злодіїв на випадок небезпеки.

—o—

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущини 5. (коло кіна „Апольо") поручає по найнижчих цінах ковдри, матераци і постіль. Перероблює ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 2015 13—20

— **Редукція цін на мужеську гардеробу актуальна.** Згідно з оголошеною знижкою цін суконних матеріялів, повідомляє фірма **А. Віттельс, текстильні склади у Львові, вул. Рутовського 7.** напроти катедри, що доставляє вибагливу мужеську ґардеробу на міру з першорядних бельських матеріялів у таких цінах: 1) маринаркове шевіотове вбрання зол. 130·—, 2) візитове вбрання зол. 160·—, весняно-осінний раґлян зол. 160·—, 4) тренчкот зол. 130·— і т. д. Фірма **Віттельс, текстильні склади у Львові, вул. Рутовського 7.** одержала на теперішний сезон останні новости суконних матеріялів на жіночі плащі, костюми і сукні, які продає по дуже доступних цінах, а саме в наслідок пороблених цією фірмою в останнім часі корисних закупів у бельських фабриках. 2270 2—?

— **II. річний попис елевів Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові** (нижчі і середні роки) відбудеться в понеділок дня 22. червня ц. р. в год. 6·30 веч. — **III. річний попис елевів** (середні і вищі роки) від-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1931.

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ. 2)

Кольоніяльна виставка в Парижі.

Дивоглядне враження. — Один день мандрівки. — Примітивізм і техніка. — Мішанина рас.

Ціла будівля та її копули побудовані „по лінії найменшого опору", мов муравлища або гнізда шершенів, зовсім покриті дивоглядними постатями й творять великий кошмар. Прямовісні сходи, мов драбини приставлені до стін, ще більш додають усьому таємничості. Можливо, що та святиня, якої оригінал є тепер майже у звалищах, імпонує більше серед свого типового, східного окруження. Але й те враження, яке дає венсенська будова, можна порівняти лише з враженням, яке дають ґотицькі катедри, враженням величности зовсім надреальної.

До речі, хитрі янкі вже закупили цю святиню. Її перевезуть до Америки і там сфільмують її пожежу. І хто скаже, що їм бракує фантазії?

Хоч проспекти обіцюють кожному зробити подорож довкола світа в одному дні, то поправді цього часу саме досить на те, щоб оббігти всю виставку й вкінці присівши десь у кутку за лімонядою зробити безнадійний висновок, що навіть цієї мініатюри світа за тиждень не оглянеш. Тим тяжче й її описати — це й непотрібне. Це — стільки, що й описувати образи. А ні екзотики, ні пластики не оповідають словами.

Кожен із павільонів захоплює вас, інтриґує на свій спосіб, завсіди находите щось нове, неподібне до іншого. Ось ви у відділі французької екваторіяльської Африки, серед будівель з червоної як цегла глини, де вештаються чорно-сині мурини в яскравих синіх і червоних строях і то походжають із гордістю, зовсім не вважаючи на цікаві погляди тисячів глядачів, що розглядають їх з однаковим захопленням, що й рідкі звірята в недалекому зоольоґічному парку.

Мурини мешкають тут цілими родинами в примітивних хатках, покритих соломою, з малим приземним отвором, через який ледви можна пролізти. Вони тут і займаються свобідно працею, як і в себе дома, тільки тут мають ще одно надпрограмове зайняття — збирають однофранкові монети на памятку до дому. Часом навіть трохи смішно, коли побачите мурина, який товче передісторичною камінною сокирою нещасний кусень дерева, тоді, як побіч нього розставлені рефлектори й електричні проводи з током в 12 тисяч вольт.

Їх мистецтво незвичайно цікаве та модерні напрямки завдячують їм чимало, спеціяльно кубізм, якому примітивна безпосередність форми й кольору неґрівської пластики дала багато товчків. Тут і зустрінете чимало зразків їх мистецтва, до якого зацікавлення зросло останніми роками непомірно й на мистецьких ліцитаціях муринські статуетки доходять нераз до цін, до яких мали досі право лише твори клясичного мистецтва.

Альжир, Мадаґаскар, Марокко, Туніс — усе згуртоване тут дуже дбайливо і з боку мистецького та економічного. Влучно відтворено переулки арабських міст, серед яких оригінальні араби займаються виробом і продажю килимів, скіряних та металевих мистецьких виробів. Військові з кольоніяльних полків, у червоних мантиях — як орли з пустині. Вони з деякою погордою обсервують юрбу глядачів, мов отару овець..

А потім павільони Океанії, Н. Каледонії, Мартиніки, Ґваделюпи, Ґвіяни, Сомалі, Аннаму, Камбоджі, Кохінхіни, Тонкіну, Тоґо й Камеруну, люди чорні, бронзові і жовті з косими очима — мішанина рас, з яких французи хотять конче створити одну, стоміліонову французьку націю.

Побіч Франції, цілий ряд павільонів належить чужинним державам і кожна старалася представити свої здобутки на кольоніяльному полі. Не можна не звернути уваги, що бракує гордої Анґлії. Зате голяндський павільон, у стилі індокитайської паґоди зорудуваний блискуче у всіх ділянках, що показує надзвичайну живучість цієї маленької нації.

Є тут маса статистики, але живої, що інтересує тільки спеціялістів. Там пізнаєте скільки цукру, какао, кави та рижу продукує кожна провінція, здобутки навчання, медичні й інші — усе у доступній і вигадливій формі.

(Продовження буде.)

—o—

будеться в пятницю дня 26. червня в год. 7. веч. У цих пописах беруть участь елеви кляс фортепяну, скрипки, сольоспіву, флєту, клярнету і камеральної кляси. Оба пописи відбудуться у великій салі Музичного Товариства. Програмка в ціні 50 сот. заступає карту вступу. 2303 2—2

— **На волі.** В понеділок 22. ц. м. вийшов на волю з львівської слідчої тюрми п. Роман Сушко, просидівши у ній близько девять місяців. Внаслідок рішення слідчого судді п. Сушко, якого випущено на волю з уваги на підірване здоровля, лишається під постійним доглядом поліції, де мусить зголошуватися що другий день.

— **На увагу підльвівським родичам.** З нагоди шкільних вписів. До минулого шкільного року могли родичі підльвівських громад посилати свої діти до державної школи ім. Шашкевича у Львові. З того користало чимало українських підльвівських дітей. На цей рік міська шкільна рада у Львові заборонила державній школі ім. Шашкевича приймати дітей зпоза Львова, а львівська шкільна кураторія затвердила ту заборону. — Чи через те малиб українські діти підльвівських громад лишитися без дальшої науки? — Ні! На це є приватні школи „Рідної Школи“. Бо — річ ясна — та заборона не торкається і не може торкатися приватних шкіл „Рідної Школи“. Отже користати з львівських шкіл „Рідної Школи“ — це нині просто необхідна конечність для українських дітей довколичних громад. Головно іде про вищі кляси (IV, V, VI і VII) народніх шкіл для дітей, що мають намір перейти згодом до середніх чи фахових шкіл, учительських семинарій або до науки якого ремесла. Бо нині й до науки ремесла треба мати скінчену народню школу вищого типу. Спис шкіл „Рідної Школи“ у Львові подали ми у вчорашньому числі „Діла“. Користайте з кожної школи, кому яка ближча і вигідніша. Зголошуйте свої діти зараз ще перед вакаціями. Для незаможніх дітей „Рідна Школа“ дає якнайбільші удогіднення та полекші. Тому користайте з них масово.

— **Пашпорти подорожіли.** У висліді нарад польської ради міністрів постановили піднести оплати від закордонних пашпортів. Одноразовий пашпорт, який досі коштував 100 зол., тепер коштуватиме 200 зол., ціну багаторазового пашпорту підвищено з 200 на 350 зол.

— **Хуртовина, град, пожежі.** Село Цеблів (пов. Сокаль) навістила градова туча, яка знищила около 75 проц. засівів на просторі 940 моргів і так заподіяла шкоди на яких 172.000 зол. — Над замойським повітом лютувала хуртовина з громами та поперевертала кільканацять великих дерев. Сади знищені на 30—40 проц. Підчас бурі в селі Грушівці Запорожській, ґміни Радочиниця, згоріло більше ніж 20 господарств. Втрат є понад 50.000 зол. В Комарові згоріло 50 господарств і 130 будинків. Втрати доходять до 300.000 зол. — Над барановицьким повітом перейшла хуртовина зі зливою та громами. У повіті було 9 пожеж від громів. Згинуло двох людей. — В перемиськім повіті в селі Новосілках в госп. Федя Теребія згоріла хата й господарські будинки. Вогонь перекинувся на інші будинки. До кількох годин згоріло 6 хат і кільканацять госп. будинків. Шкоди є на 200 тисяч зол.

— **Каменем в голову грабянки.** Грабя Замойський їхав зі своєю дочкою Зинаїдою через Надвірну. За Надвірною невідомий робітник кинув каменем на автомобіль Замойського і міцно ранив його дочку в голову. Поліція арештувала Григорія Ясипенка, як підозрілого в цій справі.

— **На очах матери.** Черновецька преса сповіщає, що одна група збігців з Рад. України втікала через Дністер до Румунії і нагло на Дністрі почав потопати човен. Одна мати рятувала потопаючу дитину, але в ту мить друга дитина впала до води. Нещаслива матір дісталася до Румунії сама без дітей.

— **Жінка, що вбила.** До комісаріяту варшавської поліції зголосилася в ночі 33-літня Брониславa Домасевичева і ридаючи, крикнула: „Арештуйте мене! Я вбила чоловіка!“ Цю жінку арештовано і виявилося, що справді вона застрілила свого чоловіка, коли він спав. Вбила його за те, що він зраджував її, їздив з коханкою на літнисько і ще кпив собі з болю і сліз жінки.

— **Холод для президента.** В Білому Домі у Вашингтоні хотіли уставити систему для прохолоджування повітря, щоби можна регулювати його після потреби у спеку, наприклад якби було 40 степенів горяча, то можнаб у Білому Домі накрутити систему на 26 степенів і всі чулись би вигідно та легко могли би працювати. Такі системи мають театри, а навіть фільмові зорі у своїх приватних домах в Галлівуд, Каліфорнія. Але президент Гувер каже, що шкода 50.000 дол., бо тепер треба щадити, а не прибільшувати витрати. На те ґазети повідають, що президент Гувер у холоді зможе більше працювати і заощадити міліони, бо в бюджеті недобір вже перейшов біліон долярів, але у спеці то годі щонебудь зробити.

— **Отворено найвищий дім у світі.** В Ню Йорку за рік побудовано на місці славного готелю Волдорф Асторія при 5-тій евені і 34-тій улиці, найвищий дім у світі. Це хмародер, який названо Емпайр Стейт Билдинґ. Новий хмародер це найвища будівля у світі. Вершком досягає висоти 1.250 стіп. Має 86 поверхи, а з вежою і вершковим причалом для воздухоплавів висота хмародера на 102 поверхи. Кромі того є два поверхи під землею. Поміщення в хмародері є на 25.000 осіб, а із прихожими кожного дня перейде через Емпайр Стейт Билдинґ 40.000 осіб. Хмародер панує своєю висотою над цілим Ню Йорком. Позатим зверхній вигляд дому простий, сірий і монотонний. Дім викладений каменем, а цілі ряди вікон згори надолину обведені лискучими металевими пасками. Камінь цей сіріє, а обвідки може стратять полиск і монотонний вигляд буде ще сумніший як тепер (хотяй все можуть відновляти). Одначе в середині буде рух, гамір; будуть щодня тисячі малих подій і великих, та немало драм і траґедій. Дня 2. травня відчинено для публичного вжитку цей найвищий дім у світі.

— **Реєстрація чужинців в Америці.** Сойм держави Мишиген, в Ленсинґ, приняв проект закону про реєстрацію чужинців. Закон приписує, що всі чужинці, які живуть в Мишиґені мають зголоситись до поліції і там зареєструватись, а також доказати, що вони прибули леґально до Зединених Держав. Ця постанова, коли стане законом, важна з уваги на те, що дуже багато чужинців переходить з Виндсор, Онтеріо, в Канаді, до Дітройт, Мишиген, а відтам далі розходяться по цілій Америці. Федеральна влада вже від кількох літ, відколи обмежено іміґрацію з Европи, держить богато своїх іміґраційних аґентів головно в Дітройт. І вони там сотнями виловлювали нелеґальних іміґрантів з Канади та відсилали їх звичайно не до Канади, але до тих країв в Европі, відки вони походили. Та облава продовжується і тепер. А нова постанова сойму Мишиґен має власне на меті помогти федеральній владі з Вашинґтону „чистити“ граничні околиці зі збігців з канадійського боку на американський. Нема сумніву, що така постанова влекшить заходи федеральної влади та утруднить втечу і побут на американському боці канадійським іміґраційним збігцям. Це відноситься тільки до чужинців з Канади, а не до канадійців, що родилися в К[illegible]аді. Ці мають більші права в Америці.

—o—

З концертової салі.

Концерт у честь Лесі Українки у Львові.

Заходом Секції Студенток відбувся дня 20 ц. м. в салі С. С. Василіянок у Львові концерт для вшанування памяти Лесі Українки. Присутні, яких може внаслідок замалої реклями зібралося досить мало, були приємно вражені симпатичною, солідно підготованою програмою концерту.

Програму, окрім трьох виступів мужеського хору „Бандурист“, виконали своїми силами самі студентки. В короткім вступнім слові п-ни Н. Горбайчук була подана в кількох ясних, різких зарисах літературна сильветка Лесі Українки. Скрипкове сольо п-ни Галі Іванчуківної, яка виконала Римського-Корсакова „Індуську пісню“ і Сарасата „Андалюзійську романцу“, виявило у скрипачки вміле, легке і певне орудування смичком і багато душі, що все разом ворожить їй гарні успіхи на майбутнє. Головно друга її точка була виконана бездоганно. П-на Марія Конрадівна не винна тому, що судилося їй грати на розбитім фортепяні, в якім до того підчас гри тріслa струна. Все таки її гарний, спільний удар, добра техніка і глибоке схоплення самого твору: „Шаконни“ Баха-Бусоні не застидалисяб і найкращого концертового Безендорфера. П-на Оксана Согор відспівала Лисенка „Не забудь юних днів“ і Лопатинського „Горить моє серце“. Її свіжий голос з широкою скалею і гарною барвою зібрав гучні, заслужені оплески авдиторії. Вкінці з признанням слід згадати рецитацію п-ни Марійки Левицької „Бранець“ Лесі Українки. Три точки хору „Бандурист“ були поза деякими меншими недотягненнями вповні вдатними і щодо голосового матеріялу хору і щодо виконання пісень. Слід тільки звернути увагу, що засильне форсування молодими басами в деяких місцях викликувало непотрібну усмішку на устах не тільки публики, але й самих хористів.

Назагал цей скромний і безпретенсійний концерт робив дуже гарне й культурне враження. Шкода тільки, що нашого старшого громадянства на ньому майже зовсім не було.

В. С.

З судової салі.

ПРОЦЕС ДВАНАЦЯТЬОХ ЧЛЕНІВ УВО.

Дня 23. ц. м. розправа продовжувалася. З цілого ходу зізнань обвинувачених виявилося, що обв. Саляк у зізнаннях на поліції не обтяжив нічим своїх товаришів. Зокрема не обтяжив Врецьону. Саляк весь час твердив, що вибухові матеріяли дав йому якийсь Довгаль, а не Врецьона. Поліція сама вважала, що „Довгаль“ це псевдонім Врецьони, але процес доказав, що „Довгаль“ це прізвище видумане Саляком.

В дальшім ході процесу переслухано свідка *Чечору*, залізничого ревідента на лінії Загіря-Хирів, який переловив обв. Вардахівського, що він їздив залізницею на фальшиві документи.

Свід. Андрій Дивкаль, старш. постерунковий львівської поліції, зізнав, що був присутній тоді, як постерунковий Півоварчик арештувавши Ласейчука, припровадив його з валізкою з пекельною машиною на поліцію. Він оповідав, якто він перший відкрив валізу і перший оглядав вибухові матеріяли та був дуже настрашений, бо боявся, що динаміт вибухне. Прийшов піротехнік і ствердив, що це дуже сильний вибуховий матеріял.

Свід. Роман Цюпа, військовий піротехнік.

Свід. Мацонський, асистент львівської політехніки зізнав в справі Врецьони. Він потверджує, що в шуфляді Врецьони найдено „сплонкі“ і „льонти“ для бомб. Відкіля це взялося в шуфляді — свідок не знає, але признає, що шуфляди не замикаються, отже хтось міг ці матеріяли підложити, тим більше, що салю, де працював Врецьона, ремонтували ремісники саме підчас арештування Врецьони.

Оборонець д-р Шевчук: Чи студенти інших відділів політехніки мали вільний вступ до салі, де працював Врецьона?

Свідок: Так, студенти відвідували одні других у цій салі.

Свід. Рудольф Радонь, шподовнік слідчої служби, зізнав, що він переслухував Ласейчука. Ласейчук зізнав відразу, що в шуткову неділю, коли він продавав на ринку шутки, до нього приступив Саляк і намовив вступити до якоїсь файної орґанізації. Вони стрінулися потім на вул. св. Кінґи, там уже був і Стецишин (Жарський). Саляк учив його стріляти з револьвера та просив перенести від Стецишина валізку (з вул. св. Кінґи).

Стецишин помагав нести цю валізку і по дорозі їх арештували. Саляк при слідстві всю вину складав на якогось Довгаля і твердив, що ґранати дістав від нього. Саляк зізнав, що Довгаль це студент техніки, оповів як той студент виглядає, і поліція пішла й арештувала на техніці Врецьону, бо він подібний до описаного Саляком Довгаля. Саляк не хотів нікого всипати і був дуже обережний. Саляк признався, що посередником у закупні ґранатів від вояків був Круль, тому Круля арештували. Круль розказав, що справа представлялася так: Раз обв. Ткач у підхмеленім стані в шинку приступив до Круля і показуючи револьвер, сказав: „Дивися, що я маю!“. Круль запитав: „Кілько ти заплатив за нього?“ А Ткач каже: „Стопятьдесять золотих!“. Тоді Круль сказав, що він може купити в одного сержанта багато револьверів по 30 золотих. Ткач зацікавився словами Круля і просив достарчити йому револьвери й ґранати від сержанта, дав 80 золотих і Круль купив кілька револьверів і бомб, а потім забрав 80 золотих, а револьверів не достарчив.

Свідок читає далі записки з зізнань обв. Павука, які Павук писав сам. Павук признає, що ті зізнання він писав, але після того, як його поліція била дві ночі і він два рази зімлів. Після того поліціянт копав його і кричав: „Я буду тобою грати в мяча і дам тобі 1000 буків, як не виявиш інших членів ОУН!“. Павук кінчить свої зізнання: Як мене так скатували, то я сказав: „Що хочете, я напишу!“. І я списав ці зізнання, але під диктат аґента Хшановського, а Радоня при тім навіть не було!“ Павук говорить це в крайнім схвилюванні. Відтак Павук рішуче твердить, що його завертали зі слідчого суду за поліцію, там конфронтували з Саляком і примушували обох зізнавати однаково про свою ролю в ОУН.

Предсідник триб.: Пане Радонь, чи поліція била Павука?

Свід. Радонь: Все, що каже Павук, то неправда. При переслуханні Павука був і Хшановський і я, але я часом виходив. Хшановський нічого не диктував. Павук зізнав усе відразу добровільно. Про жадне биття я не чув.

Обв. Павук: На першім поверсі мене вдарили так в лице, що я від одних дверей відлетів аж під другі, за коридором і впав на коридор. Це було вечором 23. квітня 1930. Потім мене бив аґент у цивільнім убранні, нижчий як я, схилений, у сивій блюзі.

Обв. Ласейчук: Пане Радонь! Чи ви забули, як один комісар кричав до мене: „Ти, к...а

твоя мама, напиши нам усе, що ми хочемо, бо нам усе одно, чи скажеш правду, чи ні, але кажи те, що нам треба". А чи тямите, як мене збили так, що я мав ціле лице окрівавлене, а комісар сміявся: „Що? Ти засмарував собі лице кавою? Стій на позір! Бо я польський офіцер!". А я мав ноги попухлі від побоїв і не міг стояти! Це здається, був комісар Білевич.

Свід. Радонь: Я того всього не бачив, а Білевич за інтелігентний чоловік, щоби так поводився!

Обв. Павук: Комісар Хшановський примушував мене писати все, що йому треба і диктував. Я казав, що Олійник викладав нам лише про націоналізм теоретично, а Хшановський кричав: „Пиши, що Олійник викладав про УВО, а твій теоретичний націоналізм мене не обходить.

Оборонець д-р Ганкевич: Пане Радонь, чому ви прочитали в суді зізнання Павука, а не долучили їх до актів слідства?

Свід. Радонь: Бо ми обіцяли Павукові, що як він до всього признається, то ми того в суді не скажемо.

Обор. д-р Старосольський: То чому ви читаєте ті зізнання в суді? Обіцянка не обовязує вже?

Обор. д-р Ганкевич: А чи то правда, що ви пропонували Салякові за службу провокатора 180 золотих місячно?

Свід.: Я про те не чув.

Обв. Саляк: Комісар Хшановський обіцював мені 180 золотих, а як я не згодився, то мене били знов. Коли мене били, то пан Радонь був замаскований, переодягнений в убрання вязничного сторожа.

Предс. триб.: Якже ви пізнали замаскованого?

Обв. Саляк: Я пізнав Радоня по його оригінальнім усміху. Він мав чорні окуляри.

Свід. Радонь: Я короткозорий, і в ночі через окуляри нічого не бачив би.

Оборонець д-р Ганкевич пригадує свідкові, що Круль свого часу в однім процесі вже відограв ролю поліційного агента.

Свід. Радонь: Я щось собі пригадую, — це була якась крадіж у коханки, чи щось таке...

Відтак зізнавали інші поліційні свідки і знавці вибухових матеріялів. Ці останні ствердили, що пекельна машина, яку Саляк і Ласейчук несли під радянський консулят була знаменито зроблена, і вистарчило тільки потягнути за мотузок, що звисав з валізи, а ця пекельна машина мусіла би вибухнути.

Прокуратор Ліпш ставить внесок долучити до доказового матеріялу ще один факт, а саме: Вже підчас процесу на поліції зголосилася господиня Врецьони Каролина Потура із вул. Пасічної і зізнала, що випадково коло кімнати Врецьони в кривіці найшла фляшку з вибуховими плинами та якісь папери. Поліція переглянула ці папери і виявилося, що це ріжні пляни, відозви, інструкції О. У. Н. у справі вишколу юнацтва та спис книжок про військовий вишкіл.

Тепер ще господиня К. Потура буде переслухана.

Заява.

Повідомляю, що справу важких образ, наклепів і клевет, виписуваних від якогось часу систематично на сторінках „Нового Часу" проти моєї особи, за мою громадсько-політичну діяльність, яка стоїть під контролею відповідальних українських політичних чинників, я передав на розгляд партійному судові Українського Національно-Демократичного Обєднання, якого членом Центрального Комітету є я і гол. редактор „Н. Ч." п. Осип Боднаровия. З усіми тими атаками на сторінках преси не полемізую і надалі на них відповідати не буду, вважаючи таку полеміку нижче моєї гідности. Іван Кедрин-Рудницький.

Львів, 23. червня 1931.

—o—

Дописи.

КАЛУЩИНА. **(Розвій театрально-співацьких гуртків).** В останніх двох роках помітний є розвій театрально-співацьких гуртків при читальнях Калущини. Не можна сказати, щоби попередніх літ вони не істнували та нічого не робили — лиш праця їх була безплянова і слабше зорганізована. Завдяки енергійним заходам бувшого урядовця філії п. Дівнича, а тепер п. Короля Івана, філія сяк-так привчила спів. гуртки до організаційно-плянової праці по читальнях. Особливо біжучий рік дав сильний розмах театр. гурткам. На 48 читалень тут. філіяльна округа начисляє нині 37 театр.-спів. гуртків, 14 корів та 1 дуту орхестру. Впродовж 6-ти місяців відіграли гуртки 120 вистав та 15 концертів. Із більше діяльних драм. гуртків вибиваються читальні: Підгорки, Хотінь, Голинь Станькова, Болохів, Бережниця, Бабин Зар., Бабин Сер. Нині вже 16 читалень має свої власні театр. салі, декотрі з них, як Хотінь, Станькова, Голинь мають зразкові салі враз із відповідною сценою, декораціями й театр. обстановкою. Одиноким джерелом доходів читалень під сьогоднішню хвилю є саме вистави. Шоб такі вистави попри матеріяльну сторінку приносили і сповняли й освітнє завдання, заходом п. Короля Івана філія переводить в окрузі низку районових лекцій, на котрих подається аматорам гуртків теоретично і практично основні відомости з історії розвою театру й театрального мистецтва. Перші такі районові лекції переведено для 7 читалень (Мостище, Верхня, Збора, Завадка Гор., Завадка Дол., Станькова, Болохів). Дня 3. VI. в чит. у Верхній, 11. VI. у Станькові, 16. VI. у Зборій. Учили: п. Король Іван (розвій українського театру, зокрема театр. гуртків, їх завдання та організація), п. Олесь Левицький (театральне мистецтво, вивчка роль, обзнайомлення аматора із сценою — міміка-пластика-характеризація). З лекцій користало 46 аматорів читалень, у тім 13 жінок. Серед аматорів слідно було велике зацікавлення театр. мистецтвом. Не зважаючи на робочу пору (в неділю філія не є в спромозі такі лекції влаштовувати, бо урядовець мусить їхати на заг. збори читалень, на люстрації і т. п.), аматори кидали працю і спішили чогось навчитись. У листопаді філія задумує влаштувати 3-місячний курс для режисерів і дириґентів театр. спів. гуртків. Деякі читальні (малодіяльні) не привязують ще великої ваги до аматор. гуртків. Подекуди панує ще старо-патріярхальний час, мовляв: читальня є для старших на те, щоби було де зійтись, покурити та провести час на пустих балачках — молодь там не має голосу! Через таку несвідому поведінку членів зі старшого покоління завмирає життя читальні, а молодь сходить на манівці. Мало діяльні читальні Калущини повинні брати собі за примір діяльність своїх посестер у повіті і дати змогу організації молоді по читальнях. Нові сили зі зрозумінням нового духа часу поведуть краще освітню працю і певно розрухають спячі села.

Просвітянин.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Два дні під знаком мяча.

Як можна було передбачити — виграли наші. Правда, що й програли наші, але це не має значіння. (Бодай так загально кажуть!).

Змагання „Русь"—„Україна" звабили на площу „Сокола-Батька" неодного батька, маму, навіть бабку, не згадуючи вже про синів, доньок і внуків. Були заступлені люди всякого стану, віку і росту від дійсних совітників митрополичої консисторії до титулярних слухачів військової музики. А по середині сметанка і молоко української громади у Львові, що зібралися в великій скількости хвалити гостей і кепкувати з господарів.

Були між публикою бувальці, які вже навіть кутні зуби на змаганнях зїли і новики, які питали, чому є тільки дві брамки на площі. Ясна річ, що й розмови на тему гри були ріжні.

— Чому той Лисик не застопував! Був би напевно переїхав бика.

— Шкода, що Кобзяр розбитий. Він би їм...

Це ті нечисленні, які були за львівською дружиною.

А більшість, із хибно зрозумілого джентельменства:

— Петрів фуй! Петрів зійти з грища!!

(Що Петрів і зробив без дозволу, зате з ображеною міною!).

— Паталахи... Йой, па-та-ла-хи!...

— Пусти!! (Це до брамкаря „України", коли він ловив мяч. Кажуть, що це кричали галицькі русскі, думаючи, що „русскі" і „русини" значить одно і те саме).

Новики не забирали публично голосу, хіба тоді, як кричали чи підсміхалися. Часом навіть незле їм удавалося.

Наприклад:

— Капітально, знаменито! Славно-о-о!

— Що такого? — питається бувалець.

— Дивіть, як він по білій лінії рівно копнув! — відповідає новик.

— Без поняття! — підсміхається другий.

— Чому? — питаю.

— А чомуж він загнався аж під саму брамку!?

Я заплакав.

— Чого ти плачеш? — дивується новик.

— Бо маю дурного сусіда.

Щастя, що сусід — добрий мій знайомий, а то булиб вийшли ще одні змагання, тим разом боксерські.

Пані, назагал, не брали живішої участи в змаганнях дружин, зате дуже живо перешкаджали своїм товаришам, чоловікам чи т. п. адораторам. Обернені до площі плечима, оглядали хмари, околицю й — околичних мужчин.

Не кажу всі, бо деякі інтересувалися грою і висказували час-до-часу свою цінну заввагу.

— „Русь" — то добра дружина.

— Чому?

— Гляньте на цього бльондина. Що за профіль!

Брамкар „Руси" Бокшай викликував подив не тільки знавців копаного мяча. Зовсім, як Штук на автомобілевих перегонах.

Відходили люди зі змагань з ріжними почуваннями: одні хвалили „Русь", другі ганили „Україну", а тільки мало хто брав під увагу, що „Україна" — найбільша аматорська дружина між аматорами в Польщі.

Вечором відбулася на „Бесіді" вечеря з промовами. На одного грача (пересічно) одна фляшка пива і дві промови. Нехай „Русь" буде вибачна і за одно і за друге.

Вино в нас не родиться, а промови — як самі знають — не всі і не все вдаються.

Галактіон Чіпка.

—o—

СПОРТ.

Легкоатлетичні змагання України.

Внутрішні легкоатлетичні змагання України відбулися в днях 18, 20. і 21. ц. м. й обіймали такі конкуренції:

Жіночі:

Біг 60 метрів: у передбігах 1) Ніжанковська 9 сек., 2) Марійка 9·1 сек ; у фіналі 1) Ніжанковська 9·3, 2) Марійка о груди за нею.

Мет ратищем: 1) Ніжанковська 26·33·5, 2) Марійка 20·22, 3) Ірена. Ратище не мало приписаної ваги. Приписовим ратищем осягнула Ніжанковська 23·89.

Мет кулею: 1) Ніжанковська 8·39·5, 2) Марійка 7·34.

Скок у далечінь: 1) Ніжанковська 4·09, 2) Ірена 4·06. Ірена не осягнула свого звичайного скоку. На кілька днів перед змаганнями осягнула була 4·31.

Мужеські:

Біг 100 метрів 1) Федорович 13 сек., 2) Федуняк. Поза конкурсом Чорний (Сокіл IV) 12·3 сек., у передбігах осягнув 12·1 сек. Стартувало 10 змагунів.

Біг 1500 м.: 1) Домбровський 4·54·8, 2) Федуняк. Стартувало 5 змагунів.

Мет кулею юніорів: 1) Федорович 11·32 м., 2) Домбровський 10·35 м. Стануло до метів 7 змагунів.

Змагання у відбиванні між дружинами України і Сокола IV. 22 : 18 в користь Сокола IV.

Дружина України не була зіграна між собою і в першій половині грачі себе не розуміли, тому Сокіл IV. виграв. У другій половині Україна мала значну перевагу, чого доказом є вислід у 2-ій половині 15 : 7 для України.

Всі ті змагання підготовив провідник легкоатлетичної секції С. Т. „Україна" п. Барусевич, який напередодні виступу мусів виїхати зі Львова на військові вправи. В організації змагань брали участь пп. Б. Рак, Копач і Білостоцький.

Видці горячо оплескували виступи змагунів (ок).

Дрогобич 21. VI. Підгіря — Тур 3 : 2 (0 : 2).

Відплатні змагання. Підгіря в ослабленому складі без Сасика, Дорожівського і Кіцили І. В першій половині гра млява, поправляється аж у другій. До млявости гри причинилося те, що Підгіря грало проти вітру. Підгіря через те тратить двоє воріт, а крім того не використовує карного. Ситуація зміняється в другою половиною. Підгіря дістає енергію і запал, вислідом яких є 3 воріт, котрі здобули Воробець, Кобільник та один самовбивчий. Дуже амбітно грали Сиротюк та Мисишин. Жертвенно грав Жук. Крім цього замітно поступ у воротаря Микитина, котрий не завинив жадних воріт. Судця п. Хрущ. Публики до 150 осіб.

Надвірна 21. VI. У. С. Т. „Бескид" — П. К. С. „Бистриця" 3 : 3 (3 : 1).

Ґолі стріляли: Луцький, Насадюк, Свідрук. Легка перевага Бескиду, що грав дуже амбітно. Суддя п. Маркевич.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Северин Сапрун: **ПРО ЧЕХОСЛОВАЦЬКЕ СПІВОЧЕ ОБЄДНАННЯ.** Львів—Дрогобич, 1930. Стор. 22. З друкарні Мецгера в Самборі.

Осип Назарук: **ГАЛИЦЬКА ДЕЛЄГАЦІЯ В РИЗІ. Спомини учасника.** Львів, 1930. Наклад У. Х. О. Стор. 170. З друкарні „Діла", Львів, Ринок 10.

Микола Васьків: **У ФИЛЯХ БИСТРИЦІ.** Повість. В-во „Народня Справа". Львів, 1930. ст. 126.

Реліярд Кіплінґ: **СЛОНЯТКО.** Байка з 2 образками автора. Переклав з англійського Юра Шкрумеляк. Львів 1931. В-во „Світ Дитини", ст. 16. ціна 20 сот.

Ганс Хр. Андерзен: **ДИКІ ЛЕБЕДІ.** На укр. мову переклав Ю. Шкрумеляк. Львів 1931. В-во „Світ Дитини", ст. 24. ціна 30 сот.

Вільгельм Буш: **ЗБИТОЧНИКИ У ВАННІ.** На укр. мову переклав Ю. Шкрумеляк. Львів. 1931. В-во „Світ Дитини", ст. 16. ціна 25 сот.

Мотовязник Гасан. З казок 1001 ночі. Для українських дітей зладив Ю. Шкрумеляк. Львів 1931. В-во „Світ Дитини", ст. 32. ціна 40 сот.

М. Ординців: **ЗАПОРОЖЦІ В САРАҐОССІ,** історична повість переклав В. Супранівський, друге видання. Наклад О. Кузьми. Коломия 1931. Стор. 137.

Ю. Пеленський: **ПОБУТ СІЛЬСЬКОЇ ДІТВОРИ.** Вид. „Дажбог". Львів 1931.

Віктор Приходько: **ПІД СОНЦЕМ ПОДІЛЛЯ.** Спомини. Львів, Вид. „Червона Калина" 1931. Стор. 250.

ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКОГО ПРОМИСЛУ І ТОРГОВЛІ часть І. місто Львів, 1931. Видання Ю. Пеленського. „Дажбог".

ЖУРНАЛИ.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Ч. 6. Львів, червень 1931. З друкарні „Неділі"

—o—

Виказ жертв

на будову шпиталю ім. Митр. Андрея.

Виказ 25.

Зложили: по 100 ам. дол. Комітет Злуч. Товариств на пол. Шикаго і Чин ОО Редемптористів, Львів; 187 зол. о. Біберович, Америка; 186 зол. пар. ур. Жидачів; 77 зол. збірка І. Кургана, Львів; 70 зол. пар. ур. Стрий; 58 зол. пар. ур Ходорів; по 50 зол. пар. ур. Яблонів. Бефлик і Пол. Черв Хрест; 47 зол. збірка біля Св. Юра, Львів; 40 зол. пар. ур Золочів; 35 зол. пар. ур. Бережани; 32 зол. пар. ур. Бібрка; по 30 зол. Кооп. „Згода", Чижиків і „Єдність" Грида; по 25 зол. пар ур. Несухів, Коршин і М. Кордовська (замість квітів на могилу В. Мазуркевича); 20 зол. Ян Судгоф, Львів; по 10 зол. пар. ур. Кальне, Солонне, Кооп. Нар. Дім, Будзанів і гром. Ванів; 8 зол. греко-кат. експоз., Заставці; по 5 зол. пар. ур. Пустомити, Соколівка, Скнилів, Солуків, Т. Романків, Вербів, о. Івасюсьор, Вацевичі, Відродження, Соколе і М. Кипячка, Львів; по 4 зол. пар. ур. Поникoвичі, Мужилів і Дідьківці; по 3 зол. церква Завалів, о. Притуляк, Сколе, Брацтво СС., Дуліби і Філ. „Просвіти", Підгайці; по 2 зол. пар. ур. Підманастир і Миколаїв; по 1·50 пар. ур. Доможир, Городиславичі, Розгадів і Деревляни; по 1 зол пар. ур. Голешів, Рожнів, Лишки Дол., Слобода Болех і А. Наконечний, Львів. — 25 ам. дол зі збірки мед. допомог. фонду Союзу Українок, Нюйорк, на яку зложили 3 дол. П. Кміхова; по 1 дол. пп. І Ярема, Е. Кархат, Е. Угорчак, А. Ольшевська, О. Петров, К. Барчевська, А. Грабова, І. Райгер, І. Крипун, С. Кусоф, А. Колтон, М. Ленчук, А. Білічак, М. Осадчук, А. Кушнір, І. Плашовецька, А. Бродин, А. Лятишевська, П. Пері, О. Лозинська і М. Стасюк; по пів дол. пп. Гаврилко і Мартинець. — Замість квітів на могилу бл. п. д-ра І. Куровця: Українське Лік. Т-во; по 100 зол. М. Терлецький і Іванна та д-р Яр. Гинилевич 44 золотих Ол. Левкевич, Перемишль; 30 зол. д-р Залужний, Золочів; по 25 зол. інж. Ер. Бурачинський, адв. Ос. Бурачинський, д-р Дмитро Левицький, Ол. Лучаківська, Львів, д-р Пелех, Сокаль, Юл. і д-р Вол. Білецькі, Калуш і д-р Т. Е. Бурачинський; по 20 зол. о. прал. Л. Куницький, о. Ал. Волянський, Соколівка, дир. Ом. Саєвич і д-р Р. Цегельський, Львів; 10 зол. В. Волянська Перемишль; 5 зол. І. Галущинський, Тернопіль.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами. Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 21. червня 1931 р.; масло експортове і десерове пріма —·— зол., літра молока 22—24 сот., літра сметани 1·20 зол., копа яєць 4·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа, 24. червня, година 7·30 веч. „Королева передмістя", водевіль Крумловського.

Четвер, 25. червня, година 7·30 веч. „Королева передмістя", водевіль Крумловського.

Пятниця, 26. червня, година 7·30 веч. „Королева передмістя". водевіль Крумловського.

Субота, 27. червня, година 7·30 веч „Королева передмістя", водевіль Крумловського.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Від 17. до 30. п. м. театр замкнений.

Малий Міський Театр:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Фавст", на основі Ґетого (Ем. Янінгс, Камія Горн).

КАСІНО: „Скарамуш" (Рамон Новаро).

КОЛЬОСЕИ: „Бродвей", „Полуин кохання".

ЛЕВ: „Іванко музика" та звукові додат и.

МАРУСЕНЬКА: „Клюб бездітних", „Два серця".

ОАЗА: Звукова фільма „Шампанське життя" (Нансі Керель).

ПАЛЯС: „Підводне човно С. 13".

ПАН: Звукова фільма „Рай залюблених" (Вільма Банкі).

ПАСАЖ: „Хоробрий вояк Шапа" та додатки.

ПРОМІНЬ: „Залізна маска" (Фербенкс).

ФАТАМОРГАНА: „Парада небіщиків", „Вічне кохання".

ХИМЕРА: „Жінка з бруку" (Люпе Велез) і додатки.

СТИЛЕВЕ: „Чортиця з Тріполісу" та Бастер Кітон.

УТІХА: „У кигтях хижого супа", „Цирк Чапліна".

Програма радіо.

Середа 24. червня 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 12·00 Органи. **Берлін** (419) 19·40 Концерт. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 14·10 Музика. **Відень** (516,4) 11·00 Капеля Бухбіндера. **Будапешт** (550,5) 17·25 Солісти. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт.

Четвер, 25. червня 1931.

Варшава (1411,8) 17·10 Програма для дітей. **Льондон** (356,3) 19·45 Радіооркестра. **Берлін** (419) 16·30 Солісти. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт **Прага** (486,2) 21·00 Концерт. **Відень** (516,4) 12·00 Концерт капелі. **Будапешт** (550,5) 8·10 Твори Ґріґа. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа 24. червня 1931.

12·10, 15·10. 17·10 Ґрамофон, 14·50 Господарський комунікат, 16·00 Програма для дітей, 17·35 Відчит. 18·00 Концерт, 19·20 „Вибір звання та фахова школа" (відч.). 19·40 Рільн. скринька й біржа, 20·10 Спортовий комунікат. 20·15 Концерт солістів, 22·00 Фейлетон. 22·30 Пісоньки, 23·00 Музика

Четвер 25. червня 1931

12·10, 15·10, 16·00, 17·10, 19·20 Ґрамофон 13·10 Метеор. комунікат. 14·50 Господар. комунікат. 16·50 Відчит. 17·35 „Театр Виспянського і театр будуччини" (відч.). 18·00 Камеральний концерт. 19·00 Всячина 19·25 „Шляхи розвитку в станковім малярстві" (відч.). 19·50 Загадки. 19·55 Метеорольоґ. комунікат. 20·00 Прес. раддениик. 20·10 Спортовий комунікат. 20·15 Легка музика. 21·30 Авдиція. 22·30 Концерт. 23·00 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Богородчани:

24. VI. „Життя Парижа".
25. VI „Мина Мазайло".

З Богородчан іде театр до Солотвини.

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

РИМАНІВ:

25/VI „Ой не ходи Грицю".

РИМАНІВ ЗДРІЙ:

26/VI „Вій".
27/VI „Запорожець".
28/VI „Воскресення".

ЯСЛИСЬКА:

29/VI „Маруся Богуславка".
30/VI „Запорожець".
1/VII „Воскресення".
2/VII „Ой не ходи Грицю".
3/VII „Вій"

Ансамбль Театру 25 осіб при своїй музиці і власних декораціях.

Театр в своїм турне завітає до Криниці, Щавниці і Кракова. 2316

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові вул. Корнияктів ч 1. приймає кожного дня до полудня ВПИСИ: 1) на **трирічну** науку — для хлопців і дівчат, що покінчили 7-клясу всенародньої, або 3 кляси середньої школи; 2) **на однорічний курс** — для абсольвентів (ок) 6 кляс середньої школи; 3) **на курс для абітурієнтів** — для матуристів (ок) середньої школи; 4) **на дворічну науку в Економічно-кооперативному Інституті,** з тим, що на перший рік буде приматися **абітурієнтів** (ок) середніх шкіл, на другий абсольвентів (-тки) **курсу** для **абітурієнтів.** 2255 5—5

„Знання". Матуральний курс для гімназійних екстерністів під проводом учителів-спеціялістів зачнеться у Львові 1. дня вересня 1931. **Зголошуватися та інформацій жадати: Львів, вул Театинська ч. 10.** 2254 2—3

Позір! Товаришів, що здавали матуру в Самборі 1901 р. просимо приїхати конче, щоби гідно відбути 30-ліття нашої праці Зїзд **відбудеться в Самборі дня 6. липня в годині 8-ій в семинарії. Дмитро Котелко, Іван Романяк, Маріян Романський.** 2307 2—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКАРСЬКО - ЮВІЛЕРСЬКІ роботи виконує найдбайливіше — Домбровскі і Розважевскі — Львів. Академічна 2. ГОДИННИКИ. БІЖУТЕРІЯ. СРІБЛО — Великий вибір. Дешево. Догідні умови. 1447 19—?

НАУКА, переписування і помножування письм на машинах. — ЮЛІЯН ЛОМАГА — Львів — Валова 11. 2162 7—10

ПРИЙМУ на станцію кількох учеників з нижчої гімназії. — О. Левицька, Глубока 14. 2317 1—2

КОСІВ к. КОЛОМИІ. Пансіон п. Евгенії Лукашевської поручає соняшні покої з першорядним удержанням. Ціни знижені. 2076 10-10

ПАНСІОН „ТЕРЕНЯ" в Дорі, близько Яремча. — Кімнати з верандами. Чудове положення. Пляжа над Прутом. Ціни низькі. 2168 7—?

ПРОСВІТЯНСЬКИЙ гимн Ярославенка, партитура з голосами за 2 зол. 2279 2—5

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

ПРОДАМ зараз перед пожитком дешево взірцеву пасіку: 14 слав. 16 даданів і 10 україн. Явний. Медин, п. Скорики коло Підволочиськ. 2309 2—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.